

2020-12-16

B E S L U T

Energifonden Sverige AB
Att: Verkställande direktören
Fiskebäcks Hamn 25 G
426 58 Västra Frölunda

FI Dnr 20-14218
Delgivning nr 2

Finansinspektionen
Box 7821
SE-103 97 Stockholm
[Brunnsgatan 3]
Tel +46 8 408 980 00
Fax +46 8 24 13 35
finansinspektionen@fi.se
www.fi.se

Kopia: rolf.glimstedt@advokatfirmanljung.se

Sanktionsavgift enligt lagen (2016:1306) med kompletterande bestämmelser till EU:s marknadsmissbruksförordning

Finansinspektionens beslut

Finansinspektionen beslutar att Energifonden Sverige AB, 556759-5458, ska betala sanktionsavgift med 6 000 000 kronor för underlåtenhet att inom föreskriven tid anmäla transaktion med aktier i Smart Energy Sweden Group AB (publ) till Finansinspektionen.

(5 kap. 2 § 5 lagen [2016:1306] med kompletterande bestämmelser till EU:s marknadsmissbruksförordning (Kopl)

Hur man överklagar, se *bilaga 1*.

Ärendet

Energifonden Sverige AB (Energifonden) har den 20 juni 2019 genomfört en transaktion med 40 000 000 aktier i Smart Energy Sweden Group AB (publ) (Smart Energy). Någon anmälan avseende transaktionen har inte kommit in till Finansinspektionen. Med anledning av uppgifter om att Energifonden vid transaktionstidpunkten var närstående till en person i ledande ställning i Smart Energy beslutade Finansinspektionen att inleda en utredning om misstänkt utebliven anmälan till myndighetens insynsregister. Den 16 juni 2020 underrättades Energifonden om att Finansinspektionen hade tagit upp frågan om bolaget, genom att underlåta att anmäla den aktuella transaktionen, hade åsidosatt sin skyldighet enligt artikel 19 i marknadsmissbruksförordningen (EU) nr 596/2014 (Mar) och om Finansinspektionen därför ska ingripa mot det.

Energifonden har i ett yttrande anfört i huvudsak följande.

Den 2 juni 2019 träffade Energifonden och ett annat bolag (köparen) ett försäljnings- och optionsavtal som avsåg köparens förvärv av 110 000 000 aktier i Smart Energy från Energifonden samt option för köparen om att förvärva ytterligare 40 000 000 aktier till samma pris. Någon ersättning för optionen var inte avtalad mellan parterna. Såväl de överlåtna aktierna som de aktier som omfattades av optionsavtalet överfördes från Energifondens depå till köparens depå. Någon vecka därefter kom Energifonden och köparen överens om att köparen inte skulle nyttja optionen och att de 40 000 000 aktierna som optionen avsåg omedelbart skulle återföras till Energifondens depå. Energifonden fick aldrig någon avisering av återförandet. Energifonden känner inte till anledningen till att aktierna återfördes till Energifondens depå först den 20 juni 2019. Energifonden har utgått från att optionsavtalet hävdades och återföringen av aktierna skedde vid en tidpunkt då Energifondens företrädare inte längre var en person i ledande ställning i Smart Energy.

När optionsavtalets hävdades fanns inget närståendeförhållande mellan företrädaren för Energifonden och Smart Energy. Energifondens företrädare, som tidigare även varit VD för och styrelseledamot i Smart Energy, lämnade sina uppdrag i Smart Energy under våren 2019. Energifondens företrädares utträde ur Smart Energy offentliggjordes genom ett pressmeddelande den 30 maj 2019 och registrerades på Verksamt.se samma dag. Den 13 juni 2019 meddelade Smart Energy marknaden att Energifondens företrädare skulle återinträda som VD i Smart Energy till 50 procent. Energifonden utgick från att återföringen av aktierna i Smart Energy skett vid tidpunkten för pressmeddelandet. Energifondens företrädare kom dock aldrig att återinträda som VD i Smart Energy. Det aviserade återinträdet registrerades inte heller hos Bolagsverket. Bakgrunden till pressmeddelandet den 13 juni 2019 var en konflikt mellan Energifondens företrädare och Smart Energy.

För det fall Finansinspektionen skulle komma fram till att återförandet av aktierna skulle ha anmälts av Energifonden bör det beaktas att dess företrädare på grund av allvarlig sjukdom inte har haft full kontroll över när aktierna återfördes och att det inte funnits något uppsåt att påverka marknaden. Mot denna bakgrund, och eftersom Energifonden inte har gjort vare sig någon vinst eller förlust på transaktionen, finns det särskilda skäl att avstå från påförande av sanktionsavgift.

Energifonden har kommit in med options- och köpeavtal, registerutdrag från Bolagsverket samt anmälan om utträde ur Smart Energys styrelse.

Finansinspektionens bedömning

Rättsliga utgångspunkter

Tillämpliga bestämmelser framgår av *bilaga 2*.

Om en person som är skyldig att anmäla en transaktion till Finansinspektionens insynsregister låter bli att göra en anmälan ska Finansinspektionen ingripa mot den anmälningsskyldige.

Ingripande kan ske genom beslut om sanktionsavgift. Finansinspektionen har möjlighet att avstå från att ingripa om en överträdelse är ringa eller ursäktlig, rättelse har skett eller om det annars finns särskilda skäl.

Vid såväl valet av ingripande som vid fastställandet av storleken på en sanktionsavgift ska det göras en sammanvägd bedömning av samtliga omständigheter i det enskilda fallet. Utgångspunkten för denna bedömning ska vara överträdelsens allvar och varaktighet. Särskild hänsyn ska tas till överträdelsens konkreta och potentiella effekter på det finansiella systemet, skador som uppstått och graden av ansvar. Utöver detta ska även försvårande och förmildrande omständigheter i det enskilda fallet beaktas samt den berörda personens finansiella ställning och, om det går att fastställa, den vinst som den anmälningsskyldige, eller någon annan, gjort till följd av regelöverträdelsen. Det finns inga hinder mot att ta hänsyn till andra omständigheter än de som angetts särskilt i lag (se HFD 2019 ref. 72 med där gjorda hänvisningar).

I de fall en anmälan har kommit in till Finansinspektionens insynsregister för sent tillämnar Finansinspektionen, vid fastställandet av sanktionsavgiftens storlek, som utgångspunkt sina egna riktlinjer om sanktionsavgift (diarienummer 18-3401, tillgängliga på www.fi.se). Enligt riktlinjerna beräknas sanktionsavgiften med utgångspunkt i en schablonmodell, enligt vilken transaktionens storlek, antalet handelsdagar som förseningen avser och om den som begått överträdelsen är en fysisk eller juridisk person beaktas.

Riktlinjerna är dock inte tillämpliga på överträdelser i form av uteblivna anmälningar som upptäcks av Finansinspektionen.

Överväganden

Som det får förstås har Energifonden invänt att dess företrädare inte var en person i ledande ställning i Smart Energy när transaktionen genomfördes. Energifonden har därmed gjort gällande att det inte var närstående till en person i ledande ställning i Smart Energy vid transaktionstidpunkten och således inte anmälningsskyldigt för transaktionen.

Finansinspektionen prövar bolagets invändning genom att först ta ställning till vid vilken tidpunkt transaktionen ägde rum. Därefter bedöms om det fanns

något närståendeförhållande mellan Energifonden och Smart Energy vid den tidpunkten.

Tidpunkten för transaktionen

Den i ärendet aktuella transaktionen utgörs av en överföring av 40 000 000 aktier i Smart Energy från köparens depå till Energifondens depå. Energifonden har varit skyldigt att anmäla transaktionen, under förutsättning att dess företrädare vid transaktionstidpunkten var en person i ledande ställning i Smart Energy. Enligt Energifonden är bakgrunden till transaktionen att ett optionsavtal, som ingåtts mellan Energifonden och köparen, hävdades och att de aktier som optionen avsett – som överförts till köparens depå innan optionen utnyttjades – återfördes till Energifonden. Som det får förstås har Energifonden gjort gällande att tidpunkten för transaktionen ska anses vara när optionsavtalet hävdades, vilket enligt Energifonden skedde ”någon vecka” efter det att avtalet ingicks den 2 juni 2019.

Av det ingivna underlaget framgår att de 40 000 000 aktierna i Smart Energy bokfördes på Energifondens depå den 20 juni 2019. Finansinspektionen anser att det saknas stöd i utredningen för att transaktionen har ägt rum vid någon annan tidpunkt än denna. Finansinspektionen gör därför bedömningen att transaktionen genomfördes den 20 juni 2019.

Energifonden var vid transaktionstidpunkten närstående till Smart Energy

Nästa fråga att ta ställning till är om Energifondens företrädare var en person i ledande ställning i Smart Energy den 20 juni 2019.

Inledningsvis kan konstateras att en styrelseledamot normalt upphör att vara en person i ledande ställning i den mening som avses i artikel 3.1.25 a) i Mar när utträdet får rättslig verkan enligt aktiebolagslagen (2005:551). Enligt aktiebolagslagen har ändringar i en bolagsstyrelses sammansättning verkan från den tidpunkt då anmälan om registrering kommer in till Bolagsverket eller från den senare tidpunkt som har angetts i beslutet. Detsamma gäller beslut om att utse en verkställande direktör och beslut om den verkställande direktörens avgång eller entledigande.¹ Detta innebär att bedömningen av om en person är styrelseledamot eller verkställande direktör i ett aktiebolag kan bedömas med utgångspunkt i Bolagsverkets uppgifter.

Av Bolagsverkets Näringslivsregister framgår att Energifondens företrädare inte var registrerad som vare sig styrelseledamot eller verkställande direktör i Smart Energy den 20 juni 2019. Han avregistrerades från dessa uppdrag i samband med att han gav in en ansökan om avregistrering i slutet av maj 2019. Den 30 maj 2019 offentliggjorde Smart Energy också ett pressmeddelande där det framgick att Energifondens företrädare skulle avgå som

¹ 8 kap. 13, 14 och 33 § aktiebolagslagen.

VD och styrelseledamot i Smart Energy, men vara fortsatt storägare via Energifonden (se *bilaga 3*).

Frågan är då om det finns anledning att fastslå att Energifondens företrädare trots uppgifterna i Näringslivsregistret var att betrakta som en person i ledande ställning i Smart Energy vid transaktionstidpunkten. Vid denna bedömning anser Finansinspektionen att följande handlingar och omständigheter är av intresse.

Den 13 juni 2019 publicerade Smart Energy ett pressmeddelande, i vilket det angavs att Energifondens företrädare med omedelbar verkan hade återanställts som VD i Smart Energy till 50 procent (se *bilaga 4*). Samma dag förvärvade Smart Energy majoriteten av ett norskt bolag och ett fartyg, vilket offentliggjordes genom ett annat pressmeddelande (se *bilaga 5*). Energifondens företrädare uttalade sig om förvärven, i egenskap av företrädare för Smart Energy, i en artikel som publicerades i media den 17 juni 2019 (se *bilaga 6*). Enligt artikeln hade Energifondens företrädare återtagit VD-posten i Smart Energy efter två veckors sjukskrivning. I ett pressmeddelande den 16 juli 2019 publicerade Smart Energy en kommuniké från en extra bolagsstämma som hade ägt rum samma dag. Av pressmeddelandet framgår att eventuella frågor med anledning av pressmeddelandet skulle ställas till Smart Energys VD, dvs. samma person som är Energifondens företrädare (se *bilaga 7*). Den 18 juli 2019 publicerade Smart Energy ett nytt pressmeddelande angående byte av VD i Smart Energy. Av det framgår att en annan person med omedelbar verkan skulle tillträda som tillförordnad VD efter Energifondens företrädare (se *bilaga 8*). Den 14 augusti 2019 publicerade Energifonden ett eget pressmeddelande där det angavs vissa skäl till dess företrädares utträde som VD i Smart Energy den 18 juli 2019 (se *bilaga 9*).

Vid en samlad bedömning anser Finansinspektionen att utredningen ger stöd för slutsatsen att Energifondens företrädare var en person i ledande ställning i Smart Energy under perioden den 13 juni – 18 juli 2019, trots att han inte fanns upptagen bland Smart Energys funktionärer i Näringslivsregistret vid denna tidpunkt. Finansinspektionen anser vidare att innehållet i bilagorna 3 – 9 motsäger riktigheten av Energifondens påståenden om att Energifondens företrädare aldrig återtog VD-posten i Smart Energy och att Smart Energys pressmeddelande den 13 juni 2019, som innehållit information om detta, inte avspeglat verkliga förhållanden.

Finansinspektionen bedömer således att Energifondens företrädare var en person i ledande ställning i Smart Energy vid tidpunkten för transaktionen.

Energifonden var anmälningspliktigt för transaktionen

Energifonden var alltså närstående till en person i ledande ställning i Smart Energy vid transaktionstidpunkten den 20 juni 2019 och därmed skyldigt att anmäla transaktionen till Finansinspektionens insynsregister. Sådana

anmälningar ska göras utan dröjsmål och senast tre handelsdagar efter det datum som transaktionen gjorts.

Energifonden skulle ha kommit in med en anmälan av transaktionen till Finansinspektionen senast den 26 juni 2019.

Val av ingripande och fastställande av sanktionsavgiften storlek

Vid transaktionstidpunkten handlades den aktuella aktien i Smart Energy för 0,19 kronor. Transaktionen, som omfattade 40 000 000 aktier, kan därmed värderas till 7 600 000 kronor. Energifonden har över huvud taget inte anmält transaktionen till Finansinspektionen. Det finns därför laglig grund för Finansinspektionen att ingripa mot Energifonden.

Omständigheterna är inte sådana att det finns förutsättningar att avstå från ett ingripande. Det är den anmälningsskyldiges ansvar att hålla sig informerad om de regler som gäller för rapportering till Finansinspektionens insynsregister och se till att anmälan sker i rätt tid. Vad Energifonden har anfört om dess företrädares hälsotillstånd och att Energifonden inte har gjort någon ekonomisk vinning på transaktionen, innebär inte att överträdelsen kan anses vara ursäktlig. Transaktionens storlek och den omständigheten att någon anmälan inte alls har gjorts medför att överträdelsen är att bedöma som allvarlig. Den kan därmed inte betraktas som ringa. Det har inte heller framkommit att det föreligger några särskilda skäl för att avstå från ingripande.

Med hänsyn till överträdelsens allvar och längd bör ingripande ske genom beslut om sanktionsavgift.

Finansinspektionens riktlinjer om sanktionsavgift är, som ovan nämnts, inte tillämpliga i det fall en anmälan avseende en transaktion helt har uteblivit. Riktlinjerna är således inte tillämpliga i förevarande ärende.

Av 5 kap. 8 § 1 KompL framgår att den högsta tillåtna sanktionsavgiften för en juridisk person för en överträdelse av detta slag är det högsta av ett belopp som per den 2 juli 2014 i svenska kronor motsvarade 1 miljon euro, två procent av den juridiska personens omsättning närmast föregående räkenskapsår eller, i förekommande fall, motsvarande omsättning på koncernnivå, eller tre gånger den vinst som den juridiska personen, eller någon annan, gjort till följd av regelöverträdelsen, om beloppet går att fastställa. I detta fall är det beloppsgränsen om 1 miljon euro som är tillämplig.

Ökad öppenhet i de transaktioner som utförs av personer i ledande ställning hos emittenter och, i tillämpliga fall, till dem närstående personer, är en förebyggande åtgärd mot marknadsmissbruk, särskilt insiderhandel (se skäl 58 i Mar). Enligt skäl 71 i Mar ska sanktionsavgifter ha en avskräckande effekt. Vid en samlad bedömning av samtliga omständigheter ska sanktionsavgiften för den aktuella överträdelsen bestämmas till 6 000 000 kronor. Vid den bedömningen har särskilt beaktats att bolaget helt har underlåtit att anmäla

transaktionen, vilket är en försvårande omständighet, och att transaktionen har uppgått till ett högt belopp. Finansinspektionen anser att överträdelsen sammantaget är att betrakta som allvarlig. Finansinspektionen anser vidare att det inte finns några förmildrande omständigheter att beakta vid fastställandet av avgiften. Avgiften är proportionerlig med hänsyn till samtliga omständigheter i ärendet.

Finansinspektionen kommer att fakturera avgiften när beslutet har vunnit laga kraft.

FINANSINSPEKTIONEN

Karin Werner
Senior jurist

Eva Clasö
Jurist
08-408 988 32

Dokumentet är elektroniskt undertecknat.

Bilagor:

1. Hur man överklagar
2. Tillämpliga bestämmelser
3. Smart Energys pressmeddelande den 30 maj 2019 om bl.a. Energifondens företrädares utträde som styrelseledamot och VD
4. Smart Energys pressmeddelande den 13 juni 2019 om återanställning av Energifondens företrädare som VD
5. Smart Energys pressmeddelande den 13 juni 2019 avseende dess förvärv av ett norskt bolag och ett tankfartyg
6. Artikel publicerad i Dagens industris nättidning (di.se) den 17 juni 2019, avseende bl.a. Smart Energys förvärv av ett norskt bolag och ett tankfartyg
7. Smart Energys pressmeddelande den 16 juli 2019 med kommuniké från en extra bolagsstämma
8. Smart Energys pressmeddelande den 18 juli 2019 avseende byte av VD med omedelbar verkan
9. Energifondens pressmeddelande den 14 augusti 2019 avseende bl.a. information om Energifondens företrädares utträde som VD i Smart Energy den 18 juli 2019

Hur man överklagar

Om ni anser att beslutet är felaktigt kan ni överklaga det genom att skriva till förvaltningsrätten. Ställ överklagandet till Förvaltningsrätten i Stockholm, men skicka eller lämna det till Finansinspektionen, Box 7821, 103 97 Stockholm eller finansinspektionen@fi.se.

Ange följande i överklagandet:

- Namn, personnummer eller organisationsnummer, postadress, e-postadress och telefonnummer
- Vilket beslut ni överklagar och ärendets nummer
- Vilken ändring ni vill ha och varför ni anser att beslutet ska ändras.

Om ni anlitar ett ombud, ska ni ange ombudets namn, postadress, e-postadress och telefonnummer.

Överklagandet ska ha kommit in till Finansinspektionen inom tre veckor från den dag ni fått ta del av beslutet.

Om överklagandet har kommit in i rätt tid kommer Finansinspektionen att pröva om beslutet ska ändras och sedan skicka överklagandet, handlingarna i det överklagade ärendet och eventuellt nytt beslut till Förvaltningsrätten i Stockholm.

Tillämpliga bestämmelser

Den 3 juli 2016 trädde EU:s marknadsmissbruksförordning (EU) nr 596/2014 i kraft. Den 1 februari 2017 trädde lagen (2016:1306) med kompletterande bestämmelser till EU:s marknadsmissbruksförordning (KompL) i kraft. Den lagen reglerar ingripanden vid överträdelser av marknadsmissbruksförordningen.

I marknadsmissbruksförordningen stadgas bl.a. följande.

Enligt artikel 19.1 första stycket ska personer i ledande ställning, samt dem närstående personer, underrätta emittenten och Finansinspektionen om varje transaktion som genomförts för deras egen räkning avseende aktier eller skuldinstrument som emitteras av den emittenten eller derivat eller andra finansiella instrument som är kopplade till dem.

Enligt artikel 19.1 andra stycket ska sådana anmälningar göras utan dröjsmål och senast tre affärsdagar efter det datum som transaktionen gjorts.

I KompL stadgas bl.a. följande.

Enligt 5 kap. 2 § 5 KompL ska Finansinspektionen ingripa mot den som låter bli att till Finansinspektionen samt berörda företag eller organ göra en anmälan om egna transaktioner i enlighet med det som anges i artikel 19.1, 19.2, 19.6 och 19.7 i marknadsmissbruksförordningen.

Enligt 5 kap. 3 § 6 KompL kan ingripande ske genom beslut om sanktionsavgift.

Enligt 5 kap. 8 § 1 KompL ska sanktionsavgiften för en juridisk person som högst fastställas till det högsta av ett belopp som per den 2 juli 2014 i kronor motsvarar 1 miljon euro, två procent av den juridiska personens omsättning närmast föregående räkenskapsår eller, i förekommande fall, motsvarande omsättning på koncernnivå, eller tre gånger den vinst som den juridiska personen, eller någon annan, gjort till följd av regelöverträdelsen, om beloppet går att fastställa.

Enligt 5 kap. 15 § KompL ska Finansinspektionen vid valet av ingripande beakta överträdelsens allvar och längd.

Enligt 5 kap. 16 § KompL ska Finansinspektionen beakta vissa försvårande och förmildrande omständigheter. I försvårande riktning ska bl.a. beaktas om en person tidigare har begått en överträdelse. I förmildrande riktning beaktas bl.a. om en person vidtagit åtgärder för att undvika överträdelser i framtiden eller skulle drabbas av uppsägning på grund av ett ingripande.

Enligt 5 kap. 17 § KompL får Finansinspektionen avstå från att ingripa om överträdelsen är ringa eller ursäktlig, om personen gör rättelse, något annat

organ har vidtagit åtgärder och dessa åtgärder bedöms vara tillräckliga, eller om det annars finns särskilda skäl.

Enligt 5 kap. 18 § KompL ska Finansinspektionen ta särskild hänsyn till sådana omständigheter som anges i 15 och 16 §§ när sanktionsavgiftens storlek fastställs.

DELGIVNINGSKVITTO

FI Dnr 20-14218
Delgivning nr 2

Finansinspektionen
Box 7821
SE-103 97 Stockholm
[Brunnsgatan 3]
Tel +46 8 408 980 00
Fax +46 8 24 13 35
finansinspektionen@fi.se
www.fi.se

Ärende om sanktionsavgift enligt lagen (2016:1306) med kompletterande bestämmelser till EU:s marknadsmissbruksförordning

Handling:

Beslut om sanktionsavgift den 16 december 2020 till Energifonden Sverige AB.

Jag har, i egenskap av behörig firmatecknare, denna dag tagit del av handlingen.

DATUM

NAMNTECKNING

NAMNFÖRTYDLIGANDE

EV. NY ADRESS

Detta kvitto ska sändas tillbaka till Finansinspektionen **omgående**. Om kvittot inte skickas tillbaka kan delgivning ske på annat sätt, t.ex. genom stämningsman.

Glöm inte att **ange datum** för mottagandet.